

Students' Perceptions, Satisfactions, and Grade levels in Family Relations Course with Contract Learning

Sunanta Youngwanichsate

M.S.N.(Adult Nursing), Lecturer,

Department of Obstetric-Gynecological Nursing and Midwifery, Faculty of Nursing,
Prince of Songkla University

E-mail: ysunanta@ratree.psu.ac.th

Abstract

The purpose of this study was to describe students' perceptions, satisfaction, and grade levels in Family Relations course studying under contract learning. The samples were 132 undergraduate students in Prince of Songkla University registered in this course with contract learning in summer semester academic year 2002. Data collection instruments were perception, satisfaction, and grade levels questionnaires. Data were analyzed by using the SPSS to compute arithmetic means, and standard deviation. The results showed that the students perceived contract learning in positive perspectives, satisfied with it, and achieved high grade levels. The findings suggested important factors that contributed to use contract learning in classroom.

Keywords: contract learning, grade levels, perceptions, satisfaction, students

การรับรู้ ความพึงพอใจ และระดับผลการเรียนของนักศึกษา ที่เรียนโดยการปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์

สุนันทา ยังวนิชเศรษฐ

พย.ม.(การพยาบาลผู้ใหญ่), อาจารย์

ภาควิชาการพยาบาลสูติ-นรีเวชและผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: ysunanta@ratree.psu.ac.th

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ ความพึงพอใจ และระดับผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยการปฏิบัติตามสัญญา ในรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ และขอทำสัญญาการเรียนในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 จำนวน 132 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามการรับรู้ ความพึงพอใจ ต่อการเรียนโดยการปฏิบัติตามสัญญา และระดับผลการเรียน ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS และวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษามีการรับรู้ต่อการเรียนโดยการปฏิบัติตามสัญญาของรายวิชาโดยรวมเป็นทางบวก มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการปฏิบัติตามสัญญาของรายวิชานี้มาก ผลการเรียนอยู่ในระดับดีและดีมาก ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นประโยชน์และสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติตามสัญญา

คำสำคัญ: การรับรู้, การเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา, ความพึงพอใจ, นักศึกษา, ระดับผลการเรียน

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544) การปฏิรูปการศึกษาจึงมีผลต่อรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนในระดับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาหลักของภาคใต้ก็มีพันธกิจในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษา เช่น เน้นบัณฑิตที่สามารถคิดเป็น ทำเป็น มีความ

สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ รวมทั้งสามารถประกอบวิชาชีพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่ต่างกัน จะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด 5,386 คน มีนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ 262 คน คิดเป็นร้อยละ 4.86 (งานทะเบียนกลาง, 2545) มหาวิทยาลัยได้เห็นความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถได้เต็มที่ตามศักยภาพของตนเอง ซึ่งการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาเป็นวิธีการจัด

การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง ช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน มีอิสระในการเรียนรู้ ทำให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น ส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามที่คาดหวัง (Chien, Chan & Morrissey, 2002; Timmins, 2002) ดังนั้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงได้กำหนดให้มีการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาขึ้น ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์ได้เปิดสอนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ (family relations) เป็นวิชาเลือกเสรี สำหรับนักศึกษาทั่วไปที่สนใจมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลรายวิชาพบว่ายังมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอยู่บ้าง เช่น นักศึกษาบางคนยังไม่เข้าใจ และไม่ปฏิบัติตามวิธีการเรียนตามสัญญา จึงทำให้นักศึกษาไม่ได้ดัชนีสะสมตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการรับรู้ ความพึงพอใจ และระดับผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์เพื่อให้ได้แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์
3. เพื่อศึกษาระดับผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ประชากรที่ศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ โดยปฏิบัติตามสัญญาในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 จำนวน 132 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ โดยมีดัชนีสะสมเท่ากับหรือต่ำกว่า 2.30

การเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา (contract learning) มีระเบียบและขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดให้ทุกรายวิชาสามารถให้นักศึกษาที่มีดัชนีสะสมเท่ากับหรือต่ำกว่า 2.30 เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาได้โดยขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของภาควิชาและดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอน

2. ผู้ประสานงานรายวิชาประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเงื่อนไขการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา และประกาศให้นักศึกษาทราบในวันปฐมนิเทศของรายวิชา

3. นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ที่มีความประสงค์ขอเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาติดต่อขอทำสัญญาการเรียนกับผู้ประสานงานรายวิชาภายในสองสัปดาห์แรกหลังเปิดภาคการศึกษาโดยยื่นใบคำร้องซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาได้ลงนามให้ความเห็นแล้วพร้อมแนบหลักฐานใบรายงานผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545

4. ภาควิชาการพยาบาลสูติ-นรีเวชและผดุงครรภ์ได้กำหนดเงื่อนไขการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาไว้คือ ต้องเป็นนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ ที่จะต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หรือจะไม่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545 โดยแบ่งนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 4.1 นักศึกษาที่มีดัชนีสะสม 2.00-2.30 ให้ขอทำสัญญาการเรียนได้ถึงระดับชั้น 3 โดยต้องเข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมง และให้อาจารย์ผู้สอนเซ็นชื่อในประมวลรายวิชาของอาจารย์ผู้สอน การวัดและประเมินผลต้องมีคะแนนสอบรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม ถ้าคะแนนสอบปกติไม่ได้ถึงร้อยละ 60 จะให้โอกาสนักศึกษาสอบซ่อมอีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนยังไม่ถึงร้อยละ 60 ก็ให้ระดับชั้นตามคะแนนสูงสุดที่ได้ ในกรณีที่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินผลตามปกติ สูงกว่าระดับชั้นที่ทำสัญญาไว้ ก็จะได้ระดับชั้นตามจริงซึ่งมีโอกาสได้ถึงระดับชั้น 3.5 หรือ 4

- 4.2 นักศึกษาที่มีดัชนีสะสมต่ำกว่า 2.00 ให้ขอทำสัญญาการเรียนได้ถึงระดับชั้น 4 โดยมีเงื่อนไขเหมือนกับข้อ 4.1 และต้องทำรายงานกลุ่มการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ที่สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ 1 เรื่อง โดยนักศึกษามีส่วนร่วมในการเลือกหัวข้อที่สนใจ วางแผนในการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่ม โดยมีผู้ประสานงานรายวิชาเป็นที่ปรึกษา และผลการประเมิน

รายงานต้องมีคุณภาพได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ ความพึงพอใจ และระดับผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญารายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็น ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาเกี่ยวกับรหัสนักศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา คณะ/วิทยาเขต ดัชนีสะสม ขอทำสัญญาการเรียนระดับชั้น 4 หรือระดับชั้น 3 ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการรับรู้ และความพึงพอใจต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญารายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ มี 10 ข้อคำถาม โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 เห็นด้วย = 4 กลางๆ หรือไม่แน่ใจ = 3 ไม่เห็นด้วย = 2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญารายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ และส่วนที่ 4 เป็นแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความตรง และความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความตรงตามผิวหน้า (face validity) โดยให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ โดยปฏิบัติตามสัญญา ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2544 จำนวน 5 คน ทดลองตอบคำถามเพื่อดูความตรงตามผิวหน้าของแบบสอบถาม

2. ความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อเท่ากับ 0.67-1

3. ความเชื่อมั่น (reliability) โดยให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์โดยปฏิบัติตามสัญญา ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2544 จำนวน 20 คน ทำแบบสอบถาม แล้วนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach coefficient Alpha) ได้เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ทั้งหมด 482 คน โดยแบ่งเป็น 4 ตอน มีนักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา 132 คน แบ่งเป็นสัญญาาระดับชั้น 4 จำนวน 58 คน และสัญญาาระดับชั้น 3 จำนวน 74 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 หรือชั้นปีที่ 3 ในคณะต่างๆ ทั้งในวิทยาเขตหาดใหญ่ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ตามตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือจากนักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาเพื่อตอบแบบสอบถามในช่วงโมเมนต์ท้ายของการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

นักศึกษามีการรับรู้ต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์ โดยรวมเป็นทางบวกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.37 ซึ่งการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนวิชานี้มากขึ้นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 และนักศึกษามีความพอใจที่ได้เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาในวิชานี้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.64 ตามตารางที่ 3 นักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ระดับชั้นตามสัญญา หรือสูงกว่าสัญญา โดยได้ระดับชั้น 4 3.5 หรือ 3 ตามตารางที่ 4

การอภิปรายผล

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครอบครัวสัมพันธ์โดยปฏิบัติตามสัญญาในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.03 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 เนื่องจากในปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยสงขล-

ตารางที่ 1 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบคร้ว
สัมพันธ์โดยปฏิบัติตามสัญญา จำแนกตามชั้นปี
และระดับชั้นที่ทำสัญญา

ชั้นปี	สัญญาระดับชั้น 4		สัญญาระดับชั้น 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่ 1	35	26.52	24	18.18
ปีที่ 2	21	15.91	48	36.37
ปีที่ 3	2	1.51	2	1.51
รวม	58	43.94	74	56.06

นครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อยู่ใน
ภาวะรอพินิจมากที่สุดคือ 162 คน (งานทะเบียนกลาง,
2545) ร้อยละ 24.24 เป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์
นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.06 เรียนโดยปฏิบัติตาม
สัญญาเพื่อให้ได้ระดับชั้น 3 เนื่องจากมีดัชนีสะสมอยู่
ระหว่าง 2.00-2.30

นักศึกษามีการรับรู้ต่อการเรียนโดยการปฏิบัติ
ตามสัญญารายวิชาครบคร้วสัมพันธ์โดยรวมเป็นทาง
บวกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.37 การเรียนโดยปฏิบัติ
ตามสัญญาทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียน
วิชานี้มากขึ้นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 และ
นักศึกษาเห็นว่าการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญานี้ช่วยให้
มีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้นในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.39
เนื่องจากนักศึกษามีความเชื่อและคาดหวังว่าการเรียน
โดยปฏิบัติตามสัญญาครั้งนี้จะช่วยให้ตนเองมีดัชนีสะสม
ที่สูงขึ้น จนผ่านพ้นภาวะรอพินิจ และสามารถศึกษาต่อ
จนสำเร็จการศึกษาได้ และนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น
ต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาครั้งนี้ว่าเป็นการช่วย
ให้นักศึกษามีความหวังในการศึกษาต่อเป็นอย่างมาก
ช่วยเพิ่มกำลังใจในการเรียน ทำให้มีความตั้งใจและความ
รับผิดชอบในการเรียนมากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับ
ประโยชน์ของการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาทางการ
ศึกษาพยาบาล ก็พบว่าช่วยให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ
ต่อการเรียนมากขึ้น (Timmings, 2002) และสอดคล้อง
กับผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการนำวิธีการเรียนโดย
ปฏิบัติตามสัญญาไปใช้ในการเรียนภาคปฏิบัติที่ทำให้

ตารางที่ 2 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบคร้ว
สัมพันธ์โดยปฏิบัติตามสัญญาจำแนกตามคณะ/
วิทยาเขต

คณะ/วิทยาเขต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิศวกรรมศาสตร์	32	24.24
วิทยาการจัดการ	22	16.67
ทรัพยากรธรรมชาติ	20	15.15
อุตสาหกรรมเกษตร	10	7.57
วิทยาศาสตร์	10	7.57
นิติศาสตร์	3	2.27
โครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง	27	20.45
โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี	8	6.06
รวม	132	100

นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้นด้วย (Chien, Chan
& Morrissey, 2002)

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยปฏิบัติ
ตามสัญญา รายวิชาครบคร้วสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก
ที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.64 เนื่องจากการเปิดโอกาสให้เรียนโดย
ปฏิบัติตามสัญญา ได้มีส่วนช่วยทำให้นักศึกษาสนใจที่
จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบคร้วสัมพันธ์ สามารถ
ติดต่อขอเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาได้ง่าย มีการกำหนด
วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน มีแหล่งสนับสนุนข้อมูล
การเรียนรู้ที่เพียงพอ หาได้ง่าย และได้เปิดโอกาสให้
นักศึกษาเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาได้เป็นสองกลุ่มคือ
กลุ่มที่มีดัชนีสะสม 2.00-2.30 ให้ทำสัญญาการเรียนได้
ถึงระดับชั้น 3 และกลุ่มที่มีดัชนีสะสมต่ำกว่า 2.00 ให้
ทำสัญญาการเรียนได้ถึงระดับชั้น 4 โดยนักศึกษามี
ส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และอาจารย์
ผู้สอนได้ช่วยทบทวนเนื้อหาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน
สอบกลางภาคและปลายภาคด้วย ซึ่งนักศึกษาได้เสนอ
ว่าควรมีการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาในปีต่อๆ ไปอีก

นักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชา
ครบคร้วสัมพันธ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ระดับชั้น
ตามสัญญา สูงกว่าสัญญา หรือต่ำกว่าสัญญา โดย
นักศึกษาที่ทำสัญญาการเรียนเพื่อให้ได้ระดับชั้น 4
สามารถเรียน และผ่านเกณฑ์การวัด ประเมินผลได้ระดับ

ตารางที่ 3 การรับรู้ และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1. การเปิดโอกาสให้เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา ได้มีส่วนช่วยทำให้นักศึกษาสนใจที่จะลงทะเบียนเรียนวิชานี้	4.45	.68	มาก
2. สามารถติดต่อขอเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาได้ง่าย	4.22	.62	มาก
3. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ แหล่งข้อมูลการเรียนรู้ และการประเมินผลชัดเจน	4.29	.59	มาก
4. สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาได้	4.48	.57	มาก
5. มีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้เพียงพอและสามารถหาข้อมูลได้ง่าย	4.20	.68	มาก
6. ได้รับคำแนะนำในการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาเพียงพอ	4.26	.76	มาก
7. การเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาช่วยให้ได้เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาในรายวิชามากขึ้น	4.26	.72	มาก
8. การเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา ช่วยให้มีควมรับผิดชอบในการเรียนวิชานี้มากขึ้น	4.55	.64	มากที่สุด
9. การเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา ช่วยให้มีแรงจูงใจในการเรียนวิชานี้มากขึ้น	4.39	.70	มาก
10. นักศึกษามีความพอใจที่ได้เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญาในวิชานี้	4.64	.59	มากที่สุด
โดยรวม	4.37	0.65	มาก

ตารางที่ 4 นักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา จำแนกตามสัญญาการเรียน และระดับผลการเรียน

สัญญาการเรียน	ระดับผลการเรียน									
	4		3.5		3		2.5		ไม่สมบูรณ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้น 4	54	40.91	1	0.75	1	0.75	-	-	2	1.52
ระดับชั้น 3	22	16.67	23	17.42	27	20.45	1	0.75	1	0.75

ชั้น 4 จำนวน 54 คน (ร้อยละ 40.91) นักศึกษาที่ทำสัญญาการเรียนเพื่อให้ได้ระดับชั้น 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับชั้นที่ทำสัญญา โดยสามารถเรียนและผ่านเกณฑ์การวัด ประเมินผลตามปกติได้ถึงระดับ

ชั้น 4 จำนวน 22 คน (ร้อยละ 16.67) และระดับชั้น 3.5 จำนวน 23 คน (ร้อยละ 17.42) อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนได้มีการทบทวนเนื้อหาให้นักศึกษาก่อนสอบ และนักศึกษาก็มีศักยภาพในการเรียน มีความตั้งใจ มีความ

รับผิดชอบในการเรียน จะเห็นได้ว่าถ้าอาจารย์ หรือมหาวิทยาลัยให้โอกาส และมีวิธีการในการจัดการเรียน การสอนที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสม นักศึกษา ก็จะสามารถพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ สำหรับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับ ขั้นที่ทำสัญญาไว้ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามสัญญาการเรียน คือได้คะแนนสอบต่ำกว่าร้อยละ 60 และไม่ได้มาสอบ ซ่อม อาจเป็นเพราะการจัดตารางการเรียนการสอนใน แต่ละวัน แต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน ทำให้นักศึกษามีความ ลับสน บางครั้งวางแผนในการเข้าเรียนชดเชยในคาบที่ ขาดเรียนไปไม่ได้ หรือบางคนอาจยังไม่เข้าใจวิธีการเรียน และการปฏิบัติตามสัญญา นักศึกษาที่มีการวัด และ ประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ส่งรายงาน การ ศึกษาด้วยตนเองภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งนักศึกษาบอก ว่ามีความยุ่งยากในการประสานงานเพื่อศึกษาค้นคว้า และทำรายงานเป็นกลุ่มเนื่องจากเป็นนักศึกษาต่างคณะ กัน และได้เสนอว่าอาจารย์ควรช่วยกำหนดหัวข้อ เค้- โครงเนื้อหาในการศึกษา และควรมอบหมาย จัดกลุ่มให้ นักศึกษาด้วย

ผลการศึกษารับรู้ ความพึงพอใจ และระดับ ผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์นี้สอดคล้องกับการศึกษาผล ของวิธีการสอนแบบโครงการต่อเจตคติ ความพึงพอใจ คุณลักษณะอื่น และระดับผลการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งพบว่านักศึกษามีเจตคติต่อการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีความพึงพอใจต่อการ เรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และระดับผลการ เรียนได้ระดับชั้น 4 ทุกคน (ธีรพงศ์ แก่นอินทร์, 2545) จะเห็นได้ว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการเลือกวิธีการเรียนรู้ หรือเป็นผู้ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีการรับรู้ในทาง บวก มีความพึงพอใจ และมีระดับผลการเรียนอยู่ใน ระดับดี หรือดีมากเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการเรียนโดยปฏิบัติ ตามสัญญาก็เป็นวิธีการหนึ่งที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำกับ การเรียนรู้ของตนเอง ช่วยให้มีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น (Billings & Halstead, 1998)

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษามีการรับรู้ต่อการเรียนโดยปฏิบัติตาม สัญญา รายวิชาครอบครัวสัมพันธ์โดยรวมเป็นทางบวก อยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจที่ได้เรียนโดยปฏิบัติ ตามสัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนได้ระดับชั้นตามสัญญา หรือสูงกว่าสัญญา โดยได้ระดับชั้น 4 3.5 หรือ 3 จะเห็นได้ว่าการจัดการ เรียนการสอนโดยปฏิบัติตามสัญญาเป็นการให้โอกาส นักศึกษาในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำวิธีการเรียนโดยปฏิบัติตามสัญญา มา ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาที่มีผล การเรียนปกติ หรืออยู่ในภาวะรอพินิจ ทั้งการเรียนภาค ทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการ เรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคน
2. ควรศึกษาหารูปแบบในการจัดการเรียนการ สอนโดยปฏิบัติตามสัญญาที่ตรงกับความสนใจ และช่วย ส่งเสริมศักยภาพในการเรียนรู้ของนักศึกษาได้มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- งานทะเบียนกลาง. (2545). สรุปจำนวนนักศึกษา Critical และภาวะรอพินิจภายหลังการคำนวณผลการศึกษ ภาควิชาการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545. *จุลสารงาน ทะเบียนกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต หาดใหญ่*, 3(5), 26-30.
- ธีรพงศ์ แก่นอินทร์. (2545). ผลของวิธีสอนแบบโครงการ ต่อเจตคติ ความพึงพอใจ คุณลักษณะอื่น และระดับ ผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสาร สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 8(1), 34-45.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *ปฏิรูปการศึกษาตามพระ ราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ- มหานคร:บุญศิริการพิมพ์.
- Billings, D.M., and Halstead, J.A. (1998). *Teaching in Nursing: A Guide for Faculty*. Philadelphia: W.B. Saunders company.

Chien, W., Chan, S.W., and Morrissey, J. (2002). The use of learning contraction in mental health nursing clinical placement an action research. **International Journal of Nursing Studies**, 39(7), 685-694.

Timmins, F. (2002). The usefulness of learning contract in nurse education: the Irish perspective. **Nurse Education in Practice**, 2(3), 190-196.